

HET DONKERE PUNT

DOOR
HARRYC. ROWLAND

Gifford dacht aan het kranten-uitknipsel, dat hij gevonden had. Hij dacht aan de andere papieren in zijn portefeuille... aan het contract over een spoorlijn... Hij had er hoegenaamd geen idee van, wat dat te betekenen had en hoe daarmee moest gehandeld worden. Maar op het oogenblik bekommerde hij zich daar niet over.

Opnieuw steeg het bloed hem naar het hoofd. Naar huis, naar het huis, waarvan hij zich hoegenaamd niets herinnerde, waar de bekoorlijke vrouw hem wachtte, die hij nauwelijks gezien had in het gasthuis, en die er naar verlangde hem te verwelkomen. Niet alleen had hij geen begrip, hoe de persoonlijkheid van zijn vrouw was, maar ook wist hij niet, hoe die zes jaren van huwelijksleven geweest waren en hoe die zich ontwikkeld hadden.

Hij was stil onder het diner, maar at met smaak. Dokter McIntyre zag dien eetlust met voldoening. Het bevestigde het feit, dat behalve dan het verlies van geheugen, Gifford een man was, gezond en sterk. Dat plaatselijk verlies van geheugen, is eigen aan iedereen in meer of mindere mate. IJverige geleerden en studenten zouden abnormale bronnen van wijsheid zijn, als zij zich alles konden herinneren, wat zij ooit geleerd hadden, als zij al de wetenschap konden onthouden in den loop van hun studie jaren verzameld, alles wat zij gelezen hadden, geleerd, zich eigen gemaakt door inspanning van geest.

Tegen het einde van den maaltijd begon Gifford plotseling: „Dokter, ik zou kunnen opvliegen als een vogel als ik denk aan hetgeen mij wacht, wanneer ik maar kon ontsnappen aan die zwarte wolk van twijfel, dat het eigenlijk toch niet goed is.”

„Neem mijn woord daarvoor aan, Gifford,” zei dokter McIntyre kalm. „Ik raad je niet aan een leugenachtig leven te gaan leiden, maar alleen, dat je handelt met mijn verzekering, dat het werkelijk alleen de waarheid is.”

„Dat weet ik, mijnheer. Dat is het eenige feit, waaraan ik mij vastklem.”

„Ja, doe dat. Je bemint reeds je vrouw, dus is alles, wat je nodig hebt, de overtuiging, dat je haar bemind hebt gedurende die jaren voor je val. Nooit meer die twijfel, nooit meer denken, dat het verkeerd is. Denk daaraan voortdurend.”

„Dat is niet moeilijk. Hoe meer ik er over denk, hoe meer ik zeker ben, dat het de liefde tot haar was, die tot het ongeluk aanleiding gaf.”

„Maar het is toch verschrikkelijk al die jaren van liefde en geluk te verliezen,” zuchtte Gifford. „Dokter, is er geen middel om het geheugen op te wekken? Misschien een operatie?”

„Het resultaat zou niet gegarandeerd zijn zoo lang je sterk en normaal bent, met geen nukkige ideeën, storingen van gedachten of zintuigen. Als er het minste symptoom was van hersens-ontsteking, zou ik er anders over denken. Maar men kan het geheugen niet aanboren als een vat spiritus om het er uit te laten vloeien.” Hij glimlachte.

„Ik veronderstel... Maar dokter, ik wil de herinneringen terug hebben!” schreeuwde Gifford. „Niet zoo zeer om den tegenwoordigen toestand gemakkelijker te maken, maar omdat ze zoo kostbaar zijn. Ze zijn het beste van me zelf, de ziel en de geest van hetgeen er goeds in mij is. Het is niet geheel om mijn vrouw en kinderen. U zegt mij, dat sedert de laatste zeven jaar, sinds ik Drusil ontmoette, ik alles ben geweest, wat een echtgenoot, vader en achtbaar lid der maatschappij behoort te zijn. Maar ik kan mij me zelf niet herinneren dan alleen als een dwaas, ontoerekenbaar sujet.”

„Misschien wel,” antwoordde de dokter. „Maar er is een diepere herinnering in je, die wel beter weet; anders zou je nog de zelfde dwaze ontoerekenbare man zijn. En je weet

heel goed, dat je dat niet bent. Goddank, dat het donkere punt juist daarin gelegen is.”

Die uitdrukking trok Gifford's aandacht. Hij keek peinzend zijn gastheer aan. „Ja, dat geeft het duidelijk weer. Mijn geest is als een vuurtoren, waarvan de lantaarn een donker gedeelte heeft. De verlichte boog is voor zeven graden uitgedoofd. Maar, dokter, dat is juist het ergste: dat donkere punt is aan den verkeerden kant.”

„Hindert dat zoo veel? Nu je over de branding heen bent en veilig aan de haven aangekomen?”

„Maar, dokter, dat heeft juist veel te betekenen. Dat moet u toch ook inzien. Hoe zou het voor u zijn, als u onbekwaam was u iets te herinneren omtrent uw eigen huwelijksleven? Vergeef mij de impertinentie, maar zou het u niet lijken, dat u nauwelijks geleefd had... dat u schandelijk beroofd was?”

„Dat zou het, Gifford. Maar je moet denken, dat je nog in de volle kracht van je leven bent, dat je vrouw verlangend op je wacht en, dat je nog vele, heel veel gelukkige jaren te leven hebt.”

„Ja, ik ben ondankbaar. Ik verdien het niet. Dat is juist de moeilijkheid; ik verlang te voelen, dat ik het verdien, dat het mij eerlijk toekomt. En ik kan het niet... ik kan het eenvoudig niet.” Er was een snik in zijn stem. Bij het denken aan Drusil, zijn vrouw, wachtende om hem te verwelkomen, steeg het bloed in zijn hersens, totdat het leek, alsof die heete vloed het donkere punt van vergetelheid zou overstroomden, den dam wegbreken en de herinnering blij en gelukkig zou terugvoeren. Hij verlangde er naar, dat dit zou gebeuren, voelde alsof hij op het punt was om dit te onder vinden. Zijn gastheer zat hem aan te kijken, ook hopen de op dit phenomeen.

Maar het diafragma bleef gesloten, weigerde zelfs den minsten lichtstraal door te laten van wat daar verborgen was, de kostbare herinneringen van die zeven verloren jaren.

HOOFDSTUK 5

Toen de groote auto dicht bij de haven van Digby kwam, richtte Gifford zich op en vroeg: „Hoe laat vertrekt onze boot, dokter?”

„Zoo gauw wij aan boord zijn, omstreeks vier uur. Ik heb een vrachtboot gehuurd als voor een speciaal doel.”

„Prachtig! Dit is het eerste groote avontuur van mijn leven. Toen ik twee vijandelijke vliegtuigen neerschoot, drie jaar... neen, tien jaar geleden, meende ik heel wat te hebben gepresteerd. Twee! Maar vergeleken met dit was het maar een heel gewoon iets.”

„Wat je deed tien dagen geleden, was ook zoo kwaad niet,” zei de dokter droogweg. „Je kon je met je eigen parachute veilig neer hebben laten gaan en je dronken piloot voor zichzelf laten zorgen. De tijd, dien je verloor met hem los te maken en overboord te

zetten, kostte je de kans om goed te landen. Ik begrijp het nog niet, dat je niet een hoopje ontworichte beenderen en inwendige kwetsuren was; eigenlijk had je dood moeten zijn. De verschijnselen bij vallen zijn eigenaardig,” ging de dokter voort. „Een man kan te ver achterover in zijn stoel leunen en dood vallen. Een kind kan van een derde verdieping vallen, op een steenen vloer van een binnenplaats te land komen, naar het gasthuis gebracht en een paar dagen er na volkomen gezond uitkomen. Algeheele verslapping van het lichaam kan het voor een gedeelte verklaren, maar niet geheel.

Te oordeelen naar hetgeen je vrouw mij zei, is zij hoegenaamd niet sentimenteel. Zij trachtte mij duidelijk te maken, dat zij haar echtgenoot, gezond of ziek, met of zonder geheugen terug wenschte te hebben en wel direct. Haar laatste woorden waren overtuigend.”

„Welke waren het?”

KORTE INHOUD VAN HET VOORGAANDE. De held van het verhaal, Gifford Derring, ontwaakt uit een bezwijming in een kamer, die hij herkent als die van een ziekenhuis. Er komt een zeer aantrekkelijke vrouw bij hem, en die ondervraagt de verpleegster naar zijn toestand. Gifford herinnert zich niet, haar ooit gezien te hebben. Na zijn vertrek uit het ziekenhuis vindt hij in zijn zak het horloge van zijn vader, het portret van de mooie vrouw die hij in het ziekenhuis zag en meer stukken, waarvan hij niets begrijpt. Van dr. McIntyre verneemt hij, dat zijn vader dood is, en dat hijzelf een vrouw (de bezoeker uit het ziekenhuis) en twee kinderen heeft. Dit alles weet hij niet meer, wijl door een vliegongeluk zijn geheugen voor een deel verloren is gegaan. Hij overlegt met den dokter, hoe hij zich tegenover zijn vrouw gedragen moet.